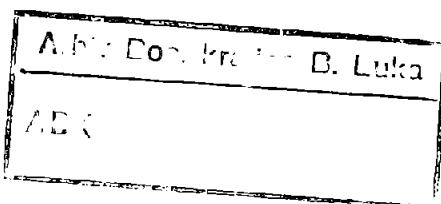

Osnovnoj Organizaciji Saveza Komunista
Tvornica Šećera Županja

Ove godine se navršava 25 godina od puštanja u pogon tvornice šećera, prvog novog industrijskog objekta prvog petogodišnjeg plana nove Jugoslavije. Čestitam svima koji su radijali na montaži postrojenja tvornice šećera. Znam da su mnogi otišli iz tvornice, a neki su i došli samo na ispunjanje, vrlo malo drugova je stalno ostalo na radu. Sjećam se Krpan Drage, Dedić Josipa, Pavelić Milana, Juzbašić Antona, Rađepović Ibre, Herman Josipa, Celbih Antona, Livio Godine, Nol Andrije, Špika Ivana, Klem Duke, Cvetičanin Dušana, Parmač Imama, Dulikravić Nikole, Stanimirović Mladena, direktor je bio Duboka.

Bio sam premješten 1947 godine sa dužnosti glavnog strojara tvornice šećera iz Čuprije na dužnost poslovodje na montažu postrojenja nove šećerane u Županju. Kada je puštena šećerana u pogon u Županji bio sam prvi glavni strojar nove tvornice, bio sam tajnik sindikalne podružnice i porotni sudija kotarskog suda u Županji, vršio sam sedam dužnosti. Postrojenje je dolazilo iz Čehoslovačke za vreme rata i posle rata, bilo je slabog kvaliteta i konstruktivnih nedostataka. Montažu su vršili češki i naši monteri. Puno samopregora, truda i muke su uložili češki i naši radnici da bi što bolje i brže izvršili montažu postrojenja, na vrijeme jer je repa bila posijana. Naši i češki radnici su se dobro slagali na radu, ja sam se trudio da nebi došlo do nesporazuma. Puno mi je pomoglo što sam poznavao jednog od glavnih montera Jaroslava Tušeka što je došao iz Češke na montažu šećerane u Županji, jer smo zajedno radili u našoj šećerani u Doboju (Usori) 1920 godine. Tušek se pazio sa mojim ocem. Tušek me je pojedinačno upoznao sa svima češkim monterima i inžinjerima što su radili na montaži. Tušek je perfektno znao naš jezik i on se puno trudio da ne dođe do nesporazuma između čeških i naših radnika. Šaljem vam sliku montera Tušeka sa suprugom što se je slikao u Županji kada je iz Čehoslovačke došao na montažu šećerane. Molim da mi se slike vratí. Kod puštanja tvornice u pogon i rada tvornice u proizvodnji šećera, pokazali su se veliki i mali nedostatci, velike i male smetnje, česti zastoje postrojenja zbog raznih kvarova. Pojedine mašine i cijela odjeljenja su češće prestajala raditi, naročito sušara rezanaca repe pa je velika količina rezanaca otišla u Savu, delfuzori rezanaca, parna kotlovnica, bio je i slab čumur za kotlove. Čumur se je zapalio na depou (skladištu) jer nije propisano deponovan, uslijed toga je

✓

nastalo samozapaljenje, pa je velika količina čumura izgorila u depou. Svi ti zastoje, smetnje i neispravnost pojedinih strojeva, cijelih odjeljenja negativno su uticali na moje zdravlje i uslijed preopterećenosti sa sedam društvenih dužnosti obolio sam na srce k živce, pao sam u nesvijest. Posebno najteže dužnost mi je bila glavni strojar a bilo je oko pedeset strojeva.

Bio sam na bolovanju osam mjeseci, na klimatskom liječenju u Kranjskoj Gori i na moru u Opatiji i kupališnjem liječenju u Banji Vručici kod Tesliča, te na klimatskom liječenju u Palama kod Sarajeva. Nakon liječenja nisam više mogao vršiti dužnost glavnog strojara. Uprava tvornice nije se slagala da napustim dužnost glavnog strojara. Na partijskom sastanku Osnovne Organizacije Saveza Komunista šećerane na kojem je bio član Centralnog Komiteta Hrvatske (i to španski borac), član Kotarskog Komiteta Županje i sekretar kotarskog sindikalnog vijeća Županje. Direktor Duboka je kazao da ostanem na dužnosti glavnog strojara da dnevno radim samo četiri sata i da primam platu punu. Objasnio sam drugovima kada bih ostao da radim samo četiri sata dnevno to bi bilo na štetu moga zdravlja i tvornice, te zato ne mogu ostati. Moreo bi raditi dvanaest sati dnevno i ne bi mogao uspjeti da svi strojevi rade bez kvarova, zastoje i smetnji, strojevi moraju samo plenski stajati. Moralo se je postrojenje temeljno popravljati, usavršavati i mijenjati. Svi su se na sastanku složili sa mojim prijedlogom da morem napustiti šećeranu, to je bilo 27.8.1949. godine. Penzionisan sam 1961. godine u Tvornici strojeva i ljevaonici čelika "Jelšingrad" u Banja Luci, bio sam na dužnosti šefa malog pogona za proizvodnju kisika kapaciteta 15m^3 na sat i šef. ~~XXXXXX~~ energo plinskog pogona. Član sam S.K.J. i SBNO Rata.

Drugarski pozdrav

Jukić Andrija
78000 Banja Luka
N.Tesle 15